

Rapport 1 van commissie 5 inzake het rapport deputaten kerk en media (9.08)

Inleiding

5 Deputaten hebben van de synode 2016 meerdere opdrachten ontvangen. Uw commissie heeft dankbaar geconstateerd dat verschillende opdrachten zijn uitgevoerd. Tegelijk heeft uw commissie ook opgemerkt dat een aantal opdrachten op verschillende onderdelen nog nader moeten worden uitgewerkt.

Opdracht GS 2016

- 10 De synode heeft deputaten kerk en media de volgende gewijzigde instructie meegegeven vanwege de opheffing van de Stichting Zendtijd voor Kerken, bijlage 24 K.O. (art.21):
1. de generale synode benoemt vier deputaten;
 2. deputaten krijgen als opdracht:
 - 15 a. het onderhouden van contact met predikanten en/of andere leden van de kerken die zich in opdracht van de kerken intensief met het gebruik van de massamedia bezighouden;
 - b. zich te oriënteren op en te laten voorlichten over eventuele nieuwe mogelijkheden om het evangelie landelijk en plaatselijk via de massamedia te verbreiden;
 - 20 c. het voorlichten van de kerken over de mogelijkheden die er zijn om plaatselijke diensten met gebruik van moderne middelen in de huiskamer te brengen;
 - d. het dienen van de kerken met bezinning op en voorlichting over het omgaan met privacygevoelige gegevens;
 3. deputaten leggen van hun werkzaamheden verantwoording af aan de generale synode;
 - 25 4. en verder de volgende besluiten:
 - a. deputaten kerk en media te vragen zich te bezinnen op de (on)mogelijkheden van moderne media om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden, het deputaatschap evangelisatie hierbij te betrekken en daarvan verslag te doen aan de
 - 30 b. deputaten op te dragen om het project Kerk-zijn online voort te zetten in samenwerking met de deputaten van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en toe te staan dat deputaten de aanwezige financiële fondsen voor dit project gebruiken;
 - c. in de intersynodale periode de kerken een inhoudsvolle brochure toe te sturen, gebaseerd op de opgedane praktijkervaring en bezinning in het project Kerk-zijn
 - 35 d. deputaten kerk en media te vragen zich te bezinnen op de landelijke presentie van de CGK in de moderne media, met name op de vragen welk doel die presentie heeft, welke mensen we willen bereiken en welke middelen daartoe geëigend zijn;
 - 40 e. in het licht hiervan een visie te ontwikkelen voor de website www.cgk.nl, zich te bezinnen op de vraag hoe deze visie zich verhoudt tot de bestaande visie van het Dienstenbureau op de website om neutraal informatie door te geven via deze website, en hierover met het Dienstenbureau in gesprek te gaan en het Dienstenbureau advies te geven over visie en invulling van deze website;
 - 45 f. deputaten te vragen om -zo nodig in overleg met het Dienstenbureau- hun wens 4 nader uit te werken tot een concreet voorstel over aanspreekpersonen inzake de moderne media en dat voorstel voor te leggen aan de synode van 2019.

Uw commissie wil hieronder bovengenoemde opdrachten kort evalueren.

Algemene denkrichting commissie

Met deputaten heeft uw commissie gesproken over de toekomst van het deputaatschap kerk en media. Er is sinds 2017 geen artikel 6 K.O. predikant meer actief in medialand.

- 5 Deputaten hebben aangegeven dat dit in de toekomst ook niet meer te verwachten is. Zusterkerken als de GKv en de NGK hebben een soortgelijk deputaatschap in de afgelopen periode opgeheven.
- Uw commissie is de gedachte toegedaan dat een deputaatschap nooit een doel in zichzelf mag worden. Daarom is met deputaten gesproken over de vraag of het niet goed is om te
- 10 bezien of het deputaatschap kerk en media kan worden opgeheven. Daarbij is het uiteraard wel van belang dat aanwezige kennis geborgd wordt zodat, daar waar nodig, de kerken blijvende toerusting gegeven kan worden. Onzes inziens is daarvoor niet per se een apart deputaatschap voor nodig. De komende intersynodale periode kan
- 15 bezien worden hoe en waar de kennis van deputaten ondergebracht zou kunnen worden. De volgende GS zou dan definitief kunnen besluiten om het deputaatschap kerk en media op te heffen.

Opdracht 2a t/m d

- In de brochure Kerk-zijn online die deputaten schreef, zijn deze opdrachten verwerkt.
- 20 Omdat ds. A. van der Veer met emeritaat ging (2017), is er geen contact meer met een voorganger die zich in opdracht van de kerken bezighoudt met massamedia. Er is geen opvolger benoemd en de kans dat dit nog zal gebeuren is zo goed als uitgesloten.
- Uw commissie stelt voor om instructie 2a ('het onderhouden van contact met predikanten en/of andere leden van de kerken die zich in opdracht van de kerken intensief met het
- 25 gebruik van de massamedia bezighouden') te laten vervallen.

Bezinning op de (on)mogelijkheden van moderne media om het evangelie landelijk en plaatselijk te verbreiden (opdracht 4a)

- In de afgelopen periode heeft deze bezinning plaatsgevonden:
- 30 - Deputaten hebben zich hierop bezonnen in haar vergaderingen. Er werd nagedacht over wat de inhoud moest vormen van een uit te geven brochure. Deze brochure werd vervolgens geschreven en naar de kerken toegezonden. In de brochure 'Kerk-zijn online' worden verschillende (on)mogelijkheden geschetst waar de plaatselijke kerk haar voordeel mee kan doen.
- 35 - Er werd onderzocht of en op welke wijze de EO betrokken kon worden bij het uitzenden van kerkdiensten. Er is gebleken dat dit echter organisatorisch en financieel niet haalbaar is.
- Er werd gekeken naar het functioneren van de zoekerswebsite 'vragen over geloven'. Deze website trekt weinig bezoekers en is niet interactief.
- 40 - Er werd met deputaten evangelisatie gesproken. Zij gaven aan deputaten kerk en media aan dat zij zich focussen op evangelisatie door relatie en niet op online evangelisatie. Navraag van uw commissie bij deputaten evangelisatie bevestigde deze focus. Uw commissie ziet het primair als een taak van deputaten evangelisatie om het evangelie te
- 45 verbreiden. Deputaten kerk en media kunnen daarbij een ondersteunende rol bieden. Waar nodig kunnen deputaten evangelisatie gebruik maken van de kennis van deputaten kerk en media.

Bezinning op de landelijke presentie van de CGK in de moderne media (opdracht 4d)

- De CGK presenteert zich als kerkverband naar buiten via verschillende 'kanalen': De
- 50 Wekker, facebook, twitter, de CGK-website.

De GS gaf aan deputaten kerk en media de opdracht mee om zich te bezinnen op de landelijke presentie in de media, met name op de vragen welk doel die presentie heeft, welke mensen we willen bereiken en welke middelen daartoe geëigend zijn.

Uw commissie constateert met deputaten dat deze bezinning niet is afgerond en nog veel onhelder is.

Deputaten geven aan dat bovengenoemde opdracht veelomvattend is. Zij stellen voor om een denktank in te stellen onder leiding van een extern deskundige die bouwstenen zal leveren voor een communicatieplan van de CGK.

10 Hierover is door uw commissie met deputaten van gedachten gewisseld.

In de afgelopen periode hebben deputaten zich vooral beziggehouden met andere taken en opdrachten (van de GS 2016). Daardoor is er weinig tijd overgebleven om met een relatief klein deputaatschap deze opdracht uit te voeren. Deputaten willen zich in de volgende periode graag inzetten om aan bovengenoemde opdracht primaat te geven. Het instellen van een denktank die zal bestaan uit 15-20 mensen die samen discussiëren en vergaderen onder leiding van een extern deskundige lijkt uw commissie wat teveel gevraagd.

15 Bezinning op bovengenoemde vragen kan ook kleinschaliger plaatsvinden. Deputaten hebben in een gesprek aangegeven, dat zij bij nader inzien, daartoe ook mogelijkheden zien. Zij kunnen zelf de regie en verantwoordelijkheid houden bij het uitvoeren van deze taak en daar waar nodig andere deskundigen (vrijwilligers) benaderen.

20 Tevens kunnen deputaten gebruikmaken van de aanwezige kennis van medewerkers op het Dienstenbureau. Ook is het raadzaam om een lijntje te houden met deputaten vertegenwoordiging (omdat zij het gezicht van de CGK naar buiten toe vormen).

25 In deze bezinning kan er tevens aandacht worden gegeven aan een concreet voorstel aanspreekpersonen (zie hieronder, 4f) en een meer uitgewerkte visie op de landelijke website (zie hieronder, 4e).

Concreet voorstel aanspreekpersonen (opdracht 4f)

30 Deputaten constateren in hun rapport dat ze geen voldoende aandacht hebben gegeven aan het ontwikkelen van visie op 'aanspreekpersonen in de moderne media'.

Op de vorige synode hebben deputaten kerk en media de wens geuit en erop aangedrongen om te komen tot het aanstellen van aanspreekpersonen (voor alle helderheid: dit zijn CGK leden die als specialisten anderen wegwijs kunnen maken op social media: zij functioneren als vraagbakens en adviseurs). De opdracht van de GS 2016 was om de GS 2019 te dienen met een concreet voorstel. Er ligt echter géén concreet voorstel op de tafel van de synode.

35 Uw commissie stelt voor dat als bij de bezinning, zoals genoemd in opdracht 4d, blijkt dat het van belang is om te komen tot het aanstellen van deze aanspreekpersonen, deputaten de GS van 2022 een concreet voorstel voorleggen.

40

Visie ontwikkelen op de landelijke website (opdracht 4e)

Er heeft een gesprek plaatsgevonden tussen deputaten en het LKB. Dit heeft erin geresulteerd dat verschillende punten die deputaten hebben ingebracht, zijn verwerkt door het Dienstenbureau.

45 Met deputaten zijn wij van mening dat de website geen 'evangelisatiesite' moet worden. De website is bedoeld voor interne communicatie (is van en voor de kerken) en het LKB is er de eigenaar van. Deputaten kerk en media hebben een adviserende rol.

50 Deputaten geven aan dat er verdere bezinning op de landelijke website nodig is in het kader van de landelijke presentie van de CGK (zie rapport blz.5, regel 48 e.v.).

Uw commissie stelt hierover het volgende voor:
mocht in het licht van deze bezinning het in de ogen van deputaten wenselijk zijn dat de website op een andere manier gesegmenteerd zou moeten worden, hebben deputaten de mogelijkheid om aanbevelingen te formuleren.

5

Project Kerk-zijn online (opdracht 4b)

Deputaten waren opdrachtgever en aanjager van dit project. De website van Kerk-zijn online werd in de afgelopen periode vernieuwd en voorziet in een behoefte.

10 LPB-media verricht veel werk voor de website. Dit betekent dat er ook een kostenplaatje aan vastzit.

Er werden in de afgelopen periode verschillende inspiratieavonden gehouden waarbij er informatie en toerusting werd geboden over vooral technische thema's.

15 Deputaten zijn zelf niet (voldoende) toegerust om de bezoekers toe te rusten, daarom moesten professionele werkers worden ingehuurd. LPB-media was elke avond aanwezig vanwege de bij hun aanwezige expertise. Op deze avonden kwamen beleidsmakers, webmasters en geïnteresseerde gemeenteleden af.

20 Gezien de opkomst en de tevredenheid van de bezoekers over deze avonden en de verwachting dat ontwikkelingen doorgaan en daarom altijd nieuwe thema's zullen ontstaan die relevant zijn voor plaatselijke kerken en online media, stellen deputaten voor om dit platform te continueren.

Deputaten konden (op het moment van schrijven van dit rapport) nog geen nadere informatie geven over mogelijke thema's voor de toekomst maar zouden wel graag willen kunnen inspelen op actuele vragen.

25

Uw commissie vraagt zich af of het organiseren van deze thema-avonden wel allereerst een taak is voor deputaten. Deputaten hebben zichzelf ook de vraag gesteld of hier werkelijk hun roeping ligt.

En zijn er ook niet andere vormen van voorlichting denkbaar (bijv. door Webinars)?

30 Uw commissie constateert dat de inspiratieavonden relatief veel kosten en arbeidsintensief zijn voor deputaten (zeker als zij het primaat willen geven aan de bezinning over de landelijke presentie wordt het allemaal wel erg veel). Middels een schrijven aan kerkenraden, het versturen van nieuwsbrieven, het benaderen van de pers en ook door gebruik te maken van moderne media werden de desbetreffende avonden onder de
35 aandacht gebracht van potentiële bezoekers.

Echter, zou het niet wenselijker zijn als de plaatselijke kerk die behoefte heeft aan toerusting (nog meer vraaggericht) advies op maat gegeven kan worden? De plaatselijke kerk kan dan zelf financieel bijdragen aan de kosten die worden gemaakt. Deputaten zouden dan wellicht kunnen doorverwijzen naar LPB die kundig zijn op dit gebied en ook
40 nu al bij de inspiratieavonden zijn betrokken.

Uw commissie stelt voor om in de komende periode te activiteiten van Kerk-zijn-online te continueren en te onderzoeken of er ook op een andere manier toerusting gegeven kan worden aan plaatselijke kerken.

45

Uw commissie stelt voor om te besluiten:

1. goedkeuring te geven aan het werk dat deputaten hebben verricht in de achterliggende periode en opnieuw deputaten te benoemen;
2. uit te spreken dat het werk van deputaten in de komende periode zal worden afgerond
50 en dat belangrijke expertise wordt overgedragen;

3. instructie 2a 'het onderhouden van contact met predikanten en/of andere leden van de kerken die zich in opdracht van de kerken intensief met het gebruik van de massamedia bezighouden' te laten vervallen;
- 5 4. het project Kerk-zijn online tot de volgende synode te continueren en te onderzoeken hoe en door wie in de toekomst op andere manieren (online)toerusting geboden kan worden;
- 10 5. deputaten op de dragen om, in overleg met het LKB en in contact met deputaten vertegenwoordiging en zo nodig met gebruik van andere deskundigen, zich verder te bezinnen op de landelijke presentie van de CGK in de media, met name op de vragen welk doel die presentie heeft, welke mensen we willen bereiken en welke middelen daartoe geëigend zijn en de GS 2022 te dienen met een concreet voorstel met daarin zo nodig een voorstel voor aanspreekpersonen;
- 15 6. mocht in het licht van deze bezinning het wenselijk zijn dat de website op een andere manier gesegmenteerd zou moeten worden, aanbevelingen te formuleren.

W.A. Capellen, rapporteur